

- práce vedení škol na zajištění kvality výuky a výstupů ve společenskovední oblasti zůstává přibližně na úrovni zjištěné před třemi lety;
- na 2. st. ZŠ významně klesá hodnocení indikátorů využitých pro hodnocení podpory rozvoje sociální gramotnosti ve výuce.

Rozvoj přírodovědné gramotnosti

V rámci inspekčního cyklu a podle Plánu hlavních úkolů hodnotila ČŠI podporu rozvoje přírodovědné gramotnosti. Na 1. stupni sledovala vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“, na 2. stupni se zaměřila na vzdělávací oblast RVP „Člověk a příroda“ (vzdělávací obory fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis). Ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci byl zahájen vývoj a pilotní ověřování nových nástrojů a postupů pro hodnocení rozvoje přírodovědné gramotnosti. Tato výroční zpráva uvádí jen souhrnné poznatky, podrobnější výsledky budou zveřejněny v samostatné tematické zprávě v 1. pololetí roku 2012.

Na úrovni školních vzdělávacích programů lze u většiny navštívených škol konstatovat odpovídající začlenění příslušných vzdělávacích oblastí do organizace vzdělávání. Očekávané výstupy vzdělávacích oblastí „Člověk a jeho svět“ (1. stupeň ZŠ) a „Člověk a příroda“ (2. stupeň ZŠ) RVP byly ve většině ŠVP kompletně zapracovány, dílčí mezery v zařazení očekávaných výstupů měla přibližně pětina základních škol. Pozitivem ŠVP je zpracování mezipředmětových vztahů pro tyto vzdělávací oblasti. Školy je až na ojedinělé výjimky v ŠVP vymezily alespoň na obecné úrovni, více než polovina škol rozpracovala mezipředmětové vztahy v ŠVP i pro konkrétní učivo. Průřezové téma EVVO je nejčastěji vyučováno formou rozložení do více předmětů.

Povinnou časovou dotaci výuky uvedených vzdělávacích oblastí podle RVP školy zpravidla posilovaly z disponibilních hodin. Pro vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“ vymezovaly navštívené školy na 1. stupni dodatečně 0 až 6 disponibilních hodin, nejčastěji 1 až 3 hodiny. Na 2. stupni ZŠ bylo vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ věnováno 0 až 8 disponibilních hodin, nejčastěji se využitá disponibilní hodinová dotace pohybovala v pásmu 1 až 4 hodin. Přibližně třetina škol realizuje v přírodovědné oblasti volitelné předměty, ojediněle mají školy v nabídce i nepovinné přírodovědné předměty. Jako doplněk a způsob aplikace výuky na situace z reálného života 70 % škol realizovalo v průběhu jednoho školního roku projekty nebo pokusná ověřování v přírodovědné oblasti. Využití formy partnerství bylo sledováno u více než 80 % škol. K nejčastějším partnerům patřila např. místní zájmová sdružení a svazy, ekologická hnutí a sdružení, ekocentra, státní instituce, jiné základní nebo střední školy, správy CHKO a další. Téměř dvě třetiny škol zapojují své žáky do předmětových soutěží a olympiád.

V přírodovědné oblasti byla kvalifikovanost PP na 1. stupni 77,9 %, délka pedagogické praxe 19,1 let a průměrný věk 44,2 let. Na 2. stupni byla kvalifikovanost PP 81,1 %, pedagogická praxe 18,2 let a průměrný věk 44,3 let. V nižších stupních víceletých gymnázií byla kvalifikovanost 100%, délka praxe 10,0 let a průměrný věk 34,5 let. Třetina učitelů přírodovědných předmětů na 1. stupni a polovina učitelů na 2. stupni měla v období jednoho školního roku možnost se dále vzdělávat v přírodovědné odbornosti nebo didaktice přírodovědných předmětů.

Ve třídách bylo v přírodovědných předmětech zapsáno na 1. stupni průměrně 17,0 žáků, absence byla 10,5 %, na 2. stupni byl počet zapsaných žáků ve třídách 19 a absence 13,2 %. Na nižším stupni víceletých gymnázií bylo ve třídách v těchto předmětech zapsáno 30,5 žáků a absence byla minimální. V následujícím přehledu uvádíme analýzu inspekčních hospitací